

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721200654
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5721200654.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom tamtiež, proti žalovanému V. D., nar. XX.X.XXXX, bytom V., Q. K. XXXX/XX, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Daniel Urban, s.r.o., so sídlom Bratislava, Uhrova 18, o zaplatenie 1.559,95 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5Csp/21/2021-162 zo dňa 13. októbra 2021 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu (v celom rozsahu) zamietol. Vychádzal z toho, že medzi žalobcom (správne právnym predchodcom žalobcu, ktorá nepresnosť sa objavuje vo viacerých úvahách a záveroch okresného súdu; v následnom texte sú označenia žalobca, resp. právny predchodca žalobcu už uvádzané zodpovedajúco stavu veci - pozn. odvolacieho súdu) a žalovaným bola uzavretá spotrebiteľská zmluva v zmysle § 52 Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z.z. Konštatoval, že zmluvné strany si dohodli možnosť zosplatenia úveru, pričom právny predchodca žalobcu dodržal zákonný postup podľa § 53 ods. 9 Obč. zák. Žalovaného totiž upozornil listom z 26.5.2018 na to, že eviduje nedoplatok na splátkach a pokiaľ v stanovenej lehote nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 03/2018 pristúpi k predčasnému zosplateniu úveru; čo napokon realizoval dňa 19.7.2018.
2. Okresný súd uviedol, že pri využití práva na zosplatenie v zmysle § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Obč. zák. „musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď veriteľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď ma dôjsť k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť“. Právny predchodca žalobcu podľa okresného súdu pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru pre splátku splatnú v mesiaci február 2018, „a preto moment začatia plynutia premlčacej doby pre celý zosplatený dlh bol dňa 20.2.2018...; teda pre túto splátku mohlo najneskôr dôjsť k zosplateniu aj napriek tomu, že k samotnému zosplateniu došlo až 19.7.2018 listom z 21.7.2018“. V súvislosti s tvrdeniami žalobcu, že k zosplateniu došlo pre splátku splatnú bezprostredne pred zosplatením, doplnil, že v takom prípade by nedošlo k naplneniu § 53 ods. 9 Obč. zák., keďže s danou splátkou by žalovaný nebol v omeškaní najmenej tri mesiace.
3. S poukazom na § 54a Obč. zák. z úradnej povinnosti okresný súd skúmal premlčanie, ktoré sa ráta od zročnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal zročným celý dlh, teda prvej neuhradenej splátky, aj keď zosplatenie nastalo neskôr. Rozhodujúcou udalosťou, od ktorej začala plynúť premlčacia doba je tak deň 20.2.2018 a posledným dňom premlčacej lehoty bol 20. február 2021. Ak žalobca doručil žalobu na okresný súd až dňa 26. februára 2021, urobil tak po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Na základe uvedeného okresný súd žalobu žalobcu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že v spore plne úspešný žalovaný má voči žalobcovi právo na náhradu účelne vynaložených trov v rozsahu 100%.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že žalobe bude v plnom rozsahu vyhovieť. Poukazoval na to, že predžalobnou upomienkou z 26.5.2018 jeho právny predchodca upozornil žalovaného na omeškanie so splácaním úverových splátok. Zároveň žalovaného upozornil, že v prípade nezaplatenia splátky splatnej v mesiaci 03/2018 do 5.7.2020 mu vzniká právo na predčasné zosplatenie úveru. Nakoľko žalovaný dlžné splátky nezaplatil, právny predchodca žalobcu listom z 21.7.2018 úver predčasne zosplatnil; a to pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.3.2018.

5. Nadväzne odvolateľ tvrdil, že premlčacia doba plynie od splatnosti predmetnej splátky, v dôsledku čoho ku dňu podania žaloby dňa 26.2.2021 v zmysle § 103 Obč. zák. dotknutá lehota ešte neuplynula a teda uplatňovaný nárok premlčaný nie je. Konštatoval, že premlčacia doba na uplatnenie nároku z predčasne zosplateného úveru neplynie od omeškania prvej nezaplatenej úverovej splátky, ale od splátky, pre nezaplatenie ktorej sa úver stal predčasne splatným.

6. Žalovaný považoval záver okresného súdu o premlčaní nárokovanej pohľadávky za správny, keďže najstaršou omeškanou splátkou bola splátka splatná dňa 20.2.2018. V danej spojitosti poukazoval aj na znenie samotnej žaloby, v ktorej právny predchodca žalobcu použil v otázke vymedzenia predmetnej splátky formuláciu: „...ak nedôjde k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť“.

7. Žalovaný naďalej trval tiež na svojej argumentácii ohľadne absencie náležitostí spotrebiteľskej zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. c/ zákona č. 129/2010 Z.z. Formulácia bodu 15.7 úverovej zmluvy nezodpovedá uvedeniu adresy, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Reklamáciou je totiž uplatnenie zodpovednosti za vady výrobku alebo služby, a nie akýkoľvek podnet týkajúci sa kvality a správnosti služieb. Rovnako trval na tom, že dotknutá zmluva neobsahovala správny údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver. V dôsledku uvedeného sa právnym predchodcom žalobcu poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, z ktorého titulu vzhľadom na úhradu istiny žalovaným nevzniká žalobcovi voči nemu žiaden nárok.

8. Na predmetné vyjadrenie k (jeho) odvolaniu už žalobca nereagoval.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 391 ods. 1 CSP.

10. Súdená vec je sporovým konaním, v ktorom súd vychádza (len) zo skutkových tvrdení procesných strán, ktoré konštatovanie vo vzťahu k žalobcovi, ktorý je dodávateľom, resp. jeho právnym nástupcom, platí v plnej miere. Žalujúcu stranu tak v prejednávacom prípade zaťažuje bremeno konkrétnych skutkových tvrdení, ktoré majú preukazovať dôvodnosť ňou uplatňovaného nároku. Pravidlo definované v § 132 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého opis rozhodujúcich skutočností nie je možné nahradiť odkazom na označené dôkazy, okrem iného znamená aj to, že konajúci súd pri vymedzení a ustálení skutkového stavu východiskovo neprihliada na obsah dôkazov označených, resp. predložených žalobcom, ale prioritne a určujúco na individuálne skutkové okolnosti tvrdené žalobcom.

11. Nadväzne sa zásadnými stávajú skutkové tvrdenia právneho predchodcu žalobcu vymedzené v ním podanej žalobe. Podľa tvrdenia právneho predchodcu žalobcu vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, bol vyzvaný k úhrade dlžných splátok, na čo mu bola poskytnutá dodatočná lehota na plnenie viac než 30 dní. Takouto výzvou mal byť list právneho predchodcu žalobcu z 26.5.2018.

12. Podľa obsahu žaloby - na čo primerane poukazuje i žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu - právny predchodca žalobcu v predmetnej výzve mal tvrdiť, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky bude právny predchodca žalobcu oprávnený úver zosplatiť. Nakoľko žalovaný ani v dodatočnej lehote dlžné splátky neuhradil (napr. už aj tu je zrejma disproporcía konkrétnych tvrdení právneho predchodcu žalobcu - najstaršia omeškaná splátka versus dlžné splátky), právny predchodca žalobcu využil oprávnenie podľa § 565 Obč. zák. a dňa 19.7.2018 úver zosplatnil.

13. Ďalej právny predchodca žalobcu tvrdil, že k samotnému zosplateniu došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v predžalobnej upomienke má byť len najstaršou omeškanou splátkou, ktorá však neurčuje začiatok plynutia premlčacej lehoty.

14. Toto sú/boli rozhodujúce skutkové tvrdenia právneho predchodcu žalobcu týkajúce sa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. K nim žalujúca strana označila dôkazy, ktorými sú predžalobná upomienka a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Úlohou okresného súdu bolo vyhodnotiť tvrdenia (právneho predchodcu) žalobcu; t.j. či sú preukázané, resp. do akej miery korešpondujú s ním označenými dôkazmi (z predžalobnej upomienky - čl. 26 - je pritom napríklad zrejmé, že právny predchodca žalobcu žiadal uhradiť bezodkladne nedoplatok na splátkach v celkovej výške 242 eur; teda nie najstaršiu splátku a už vôbec nie „v dostatočnej dodatočnej lehote“). Až následne bolo možné posúdiť, či skutkové tvrdenia (právneho predchodcu) žalobcu v spojení s ním označovanými dôkazmi sú spôsobilé preukázať dôvodnosť uplatňovaného nároku.

15. Okresný súd do značnej miery nad rámec žalobných tvrdení - nad rámec opísania rozhodujúcich skutočností - sám „vytvoril“ (navyše pomerne prácne) skutkové tvrdenia z písomností predložených žalujúcou stranou a tieto opísal v bode 21. odôvodnenia napadnutého rozsudku. V následnom bode 22. odôvodnenia poskytuje konštatovania viažuce sa k rozhodnutiu vo veci samej.

16. Ako vyplýva aj z bodov 1. až 3. odôvodnenia tohto rozhodnutia dotknuté formulácie zvolené okresným súdom sú značne komplikované, neprehľadné a tiež navzájom nekonzistentné (osobitne v časových údajoch, napríklad vo vzťahu k 15-dňovej lehote, ktorá postráda akékoľvek bližšie prepojenie na konkrétne súdnej veci; obdobne trojmesačné omeškanie vzťahuje k splátke splatnej v mesiaci február 2018 a za primerané označuje zosplatenie zo dňa 19.7.2018). Nadväzne je veľmi problematické ustálenie čiastkových záverov okresného súdu, vrátane k nim vedúcich jedinečných úvah, vlastných práve a len súdnej veci. Uvedené výrazne sťažuje (až takmer vylučuje) nielen prieskum napadnutého rozsudku súdmi vyššej inštancie, ale i náležitú protiargumentáciu sporových strán.

17. Celkovo je tak potrebné uzavrieť, že napadnuté rozhodnutie je (minimálne) predčasné v jednej z určujúcich otázok, t.j. v otázke rešpektovania zákonných náležitostí mimoriadneho zosplatenia úveru, bezprostredne od ktorej sa odvíja tiež (konečný) záver okresného súdu o premlčaní uplatňovaného nároku a ku ktorým súvislostiam smeruje aj rozhodujúca časť odvolacej argumentácie. Zároveň, vzhľadom na postúpenie pohľadávky na (súčasný) žalobcu má dotknutá otázka aktuálne relevanciu aj v súvislosti s problematikou aktívnej vecnej legitímácie; ktorú konajúci súd (taktiež) skúma ex off.

18. Nad bezprostredný rámec terajšieho odvolacieho prieskumu krajský súd dodáva, že právo na zosplatenie úveru/pohľadávky nie je právom, ktoré vzniká len jediný krát. Naopak, môže vzniknúť vo vzťahu ku každej jednotlivéj splátke, ktorá spĺňa kritérium, že dlžník/spotrebiteľ je s ňou v omeškaní najmenej tri mesiace a zároveň, že bol upozornený na možnosť zosplatenia.

19. Úlohou okresného súdu v ďalšom konaní bude dôsledne rešpektovať zásady kontradiktórneho sporového konania, ktorých súčasťou je viazanosť žalobnými tvrdeniami a s nimi súvisiacimi (označenými) dôkazmi. Uvedené je východiskom pre ustálenie skutkového stavu, ktorý následne okresný súd vyhodnotí vzhľadom na hypotézy aplikovaných právnych noriem. Zároveň svoje jednotlivé závery, vrátane k nim vedúcich úvah a východísk, náležite prehľadne a vysvetľujúco ozrejmi v odôvodnení rozhodnutia.

20. Ako výrok závislý od meritórneho výroku musel byť zrušený aj výrok o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania. V novom rozhodnutí v zmysle § 396 ods. 3 CSP rozhodne okresný súd i o nároku na náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania.

21. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie **n i e j e** prípustné.